

జీవ వైపుర్ణం...
మృషపారించడం వల్ల
మించిపో తుందని 2
వైపుర్ణ సద్గు తీర్మాన
కారణమువుతుందని
మృషపస్తలో ఎలాంటి ?
ఈ ప్రమంలోనే దేశ
తికిపోవడం, పులులు

పెరిగెన పులుల సంఖ్య

జీవ వైష్ణవం... ప్రకృతి ప్రధాన లక్ష్మణం. మనిషి విద్యుత్ రహితంగా వ్యవహారించడం వల్ల 2050నాటికి జీవవైష్ణవ నష్టం అంచనాలకు మించిపో తుందని 2012లో ప్రార్థనల్లో జరిగిన అంతర్వ్యతీయ జీవ వైష్ణవ సంస్కృతిలోనే తీర్మానించి ఉత్సవైతీయ మార్గ కూడా దీనికి ప్రధాన కారణమపుతుందని పేర్కొని దాదాపు 1.3మిలియన్ సహజ ఆవరణ వ్యవస్థలో ఎలాంటి సహజ జీవజాతులుండవని కూడా హైపరించింది. ఈ క్రమంలోనే దేశంలోనూ, ప్రపంచవాస్త్రంగానూ అడవుల విస్తరణ తగిపోవడం, పులులు తమ ఆవసాన్మి కోల్చేవడం కారణాలతో వాటి సంఖ్య తగ్గమయిం పట్టింది. ఈ నేపథ్యంలోనే 2010లో రఘ్యాలోని యంత సీట్రిబ్స్లో 13దేశాల ప్రతినిధిలు సమావేశిస్తూ పులులను సంరక్షించి లని తీర్మానించారు. ఆ మేరుక చేసట్టే ప్రయత్నాలు ఫలించున్నాయి. దేశంలో 06లో ఉన్న పులుల సంఖ్య 1,411కాగా, 2019గణన ప్రకారం 2,967కు వాయి. పులుల సంఖ్య పెంచులో 2022వరకు సాధించాల్సిన లక్ష్యాన్ని భారత్ ఒందుగానే చేచుకొన్నది. ప్రపంచంలోని 70శాతం పెద్ద పులులు ఇక్కడై న్నాయి. పులుల సంరక్షణకు భారత్ చేపడుతున్న చర్చల్లపై ప్రపంచ దేశాలు నీర్చి ప్రదర్శిస్తున్నాయి. బక్కలాంబుమతి కూడా ప్రత్యేకంగా అభినందించింది. అంతేకి పరిచ్ఛాన్నాన్ని ఉపయోగించి పులుల గడసలో కిచ్చితత్వాన్ని సాధించడం ద్వారా విశేషమే. మూడు లక్షల 81వేల 400 చరువు కిలోమీటర్ల మేర ఏర్పరించిన అడవులు పులులకు ఆవసానయ్యగా ఉన్నాయి. దీనిలో కొంత గం కిచ్చార్ణం ఉంది. ఈ ప్రాంతాల్లో 26,938 కెమెరాలను అమర్తి 2,461 పులుల థార్బోలు తీశారు. 1972లో వైష్ణవ శ్రీకృష్ణ మార్గ తచ్చారు. అయినా మీదిని ఆధునిక పురీజాతుల్లో మూడు అంతరించిపోయాయి. ఐయాసీఎన్ అంటిపోవున్న యూనివెర్సిటీను ఘర్ కస్టర్ ఫ్స్ట్ నేచర్ అండ్ నేచర్లర్స్ రిస్చర్చెన్స్) దాటు బుక్లో పులులు అంతరించిపోతున్న జాతితలో చేర్చింది. మానవుడు నుండి వ్యక్తి వియర్థమైన కార్బూక్యూల వలన 90శాతం పులులు ఆవసాన్మి లోపియాయి. అయితే ఇటీవల కాలంలో వేటగాళ మరూలను కట్టడిచేయడం,

పంచ వస్తుషీఱల సమాఖ్య అంతర్జాతీయ వస్తుషీఱల సంరక్షణ సంఘం ఏదురల చేసిన అంతరింధిపోతున్న జౌలిలాలో గంధం చెట్టు, శైకిన, సర్గంధి వంటి ఔషధ మొక్కలు, సింహం, చిరుపురు, తోదేలు, పులి, కొండచిలివ మొసలి, తాబేలు వంటి జంతువులు, రాబందులు వంటి పథలున్నాయి. పులల రంఖ్య తగ్గితే జంతు ఇతర జంతువుల సంఖ్య పెరుగుతుంది. అవి మొత్తము తెల్పిస్తాయి. మొక్కలు చెట్లగా, అడవులుగా విస్తరించకపోతే వాసలు పడవు. నడ్డి వువాహోలు ఉండవు. అందువల్ల ప్రకృతిలో పులలు మొదలుకొని చెట్లు చేచులా కిమికిటీకాదులు ఉండాలి. అలా జీవజీవిధుం చుట్టిలేనే మనిషి మనుగడ కాబట్టి అభివృద్ధి విధానాలు, చుర్పులు ప్రకృతిని ధ్వనం చేసేవిగా ఉండకాదు. అత్యాదే విప్పిచ్చుతు తరాలకు నివాసమొగ్గుమైన భూగోళాన్ని భద్రమైన నగరికాల రమాజ్ఞాన్ని అందించగలం. పర్యావరణ పరిరక్షణ, అడ్వుల సంరక్షణ, పెద్ద పులలకు అను దైన వాతావరణం కల్పించడంలో ఆంగ్రెపుడేకే ప్రత్యేక క్రూర్విచేస్తాంది. ఇప్పుడు ఇక్కడ 60 పులులున్నాయి. వస్తుషీఱల సంరక్షణ దట్టాలున్నాయి. కేవలం ప్రభుత్వం ఒక్కటి కం పనిచేయలేదు. అటవీ సంస్థ ఇంటిలును ప్రేమికులు, స్కాచ్యూన్ సంస్థలు, వాలంబిట్లు కలిసికట్టగా పులుల పొమ్మాయుతును గుర్తించి చేసిన క్షమి ఫలితమే ఇది. సహజ పర్యావరణ అడవులు, సరపుయలు, నదులు, చెరువులు, కుంటలు, కాలువలు, చుట్టూ కొన్న పథలు, జంతువులు, చెట్లు విటి పట్ల దయ కలిగి ఉండడం ద్రుతి ప్రాథమిక బాధ్యత అని మన రాజ్యాగంలో ఆర్టికల్ 51-ఎ(ఐ)లో ఉండి. బక్కరాజు సమితి సుస్థిరాభివృద్ధి లక్ష్యాల ప్రకారం జీవవైధికాన్ని పరిరక్షించాలి. దీన్ని విడిగా సాధించడం వీలుకాదు. పొరికుమికాభూవృద్ధి కమంలో సహజ వనరులపై ఒక్కి పెరగడం సహజం. కాబట్టి పొరికుమికాభూవృద్ధి, పర్యావరణ పరిరక్షణ మధ్య సమతుల్యతను సాధించినప్పుడే ప్రకృతిని పరిరక్షించడం సాధ్యం అవుతుంది. పొలకుల ఆవశ్యకాల్ని చించినప్పుడు, అదుగులు వేసినప్పుడే భవిష్యత్తులో మానవ మనుగడకు ముఖ్యమైని సమాజాన్ని తీర్చిదిద్దుకోగలం.

‘కరోనా’ గుణవోతాలు నెర్వ్స్‌ని వోలకులు

ను సృష్టి ప్రయోగా

వహికిస్తోంది. అది 6.5 లక్షలకు ప్రాణాలను బిలిగొన్నది ఈ వైరస్ మానవ స్ఫైరోడిని, సహజసిద్ధంగా జనించిని శాస్త్రవేత్తలు స్వస్థం చేశారు. దైనాల్లో వైరస్ వెలుగు చూడకముందే అమెరికాల్ని ఒక ల్యాటోల్ పెద్ద ఎత్తున ప్రయోగం చేశారని, జన్ హావెట్స్ అర్గ్యూ భద్రతా కేంద్రం భాగస్థమి అయ్యండని వారులు పచ్చాయి. ఈ కి ఈవెంట-201గా మొదటి పెట్టురని అమెరికాకు ఈ సంఘ వెల్డించింది. అమెరికా సుంచి దైనాకు సెర్టీ శీర్షకలో పరిశోధకుడు లారీల మనిషి రింకోధకుడు దా. ట్రిప్ రాబర్ట్ కూడా భృవీకరించారు. అతిథులం మాత్రమే. అయితే మనం అలా ఉండకు హృది ఫిన్సంగా వ్యవహరిస్తూన్నాము. అథని స్పంసంచేస్తూ, మన మనుగడనే ప్రశ్నార్థకం చేసు మనిషి ఉపయోగించుకునే వనరుల పరిమితంగానే సరిపడినన్ని మనరులనే వినియోగించుకుని ప్రకృతిని గావితరాలకు అందించవలసిన భాద్యతను కూడా ఆశ్చర్యిలో ప్లేగు అనంతరం కలరా, మసూబి, సార్ట్ నెస్లు వచ్చి లక్షాది ప్రాణాలను హరించిన చర్చత వచ్చే విపత్తులు కొన్ని ఉంటే విచ్చులవిగీగా ప్రకృతి, ఖనిశాలు, జీవారులు, జలం, వాయువు, అగ్నింటూ సమస్త వనరులను కలవితభరితం చేశాము. వివాసీల జీవన విధానంగానీ, కోటాసుకోళ్ల ఇతర వివాసీల వనరులను దెబ్బియలేదు. ఇప్పటికీ అదివాసీల వనరులు కలుపితం అవపున్నాయి. అంత చిక్కని వ్యాధులు పెరిగిపోయాయి. నేడి కరోనా ఇందలో భాగమే. ఇప్పటికేనా మనిషి తన తప్పిదాలను తెలుసుకుని ప్రకృతిని నాశం చేయని జీవన విధానాన్ని అలపరచుకోవాలి. సగొలకు బద్దులు చిన్న వట్టాలు నిర్మించాలి.

ప్రత్యుత్తాలు ఈ దివంలో వేగంగా చర్యల శీహుకోవోలే అపరిమితమైన కాలుష్యం వల్ల భూతాపం ఈ శతాబ్ది చివరినాటి 4 డిగ్గీల సెల్చియన్ పెరిగి మానవుడి మనుగడను ప్రమాదంలో పడవేస్తున్నది పర్యావరణ- కాలుష్యం - భూతాపంపై ఉక్కురాజుస్తమితి ఆధ్వర్యంలో జరిగిన 22 అంతర్జాతీయ సదుస్సులలో పోల్షు స్కాష్టవేత్తలు తీర్చానాలు చేశారు. ఆయా దేశాలు లక్ష్మీలను ప్రకటించినప్పటికీ అచరణ అంతంతమాత్రంగానే ఉంది.

కాలుష్యం తగ్గడం తాత్కాలికమే

కరోనా ఉపప్రదాపం ప్రపంచాన్ని స్థంభింపజేసింది. కాలుష్యం కలిగిపున్న మనిషి చర్యలన్నీ ఆగిపోయాయి. ఈ నేపుర్థులలో వాయుకాలుష్యం, జల కాలుష్యం ఇతర అన్ని వనరుల కాలుష్యం తగ్గిందని అంచనాలు వెలువడ్డాయి. అయి దేశాల అర్థవ్యవస్థలు నెంటు కోలుకోలేనంత దుఃఖిలో పడి పోయాయి. దీంతో అర్థక, పొర్తులుమిక, వాణిజ్య రంగాలలో కార్బటలాపాలు తిరిగి క్రమంగా ప్రారంభించారు. అంటే గతంలో ఉన్నంతగా లేకపోయాలు, అత్యధిక కాలుష్య కారమైన విమానాలు, ద్విపక్ష, నాలుగుచుక్కాల వాహనాల ప్రయాణం ప్రారంభమై వుండుకుంటన్నది. ముఖ్య అన్నిరకాల కాలుష్మాలు పెరుగుశాయి. ఏ వీరకు ప్రథమ విధానాల మార్పులు చెంది కాలుష్యం ఎవందరకు తగ్గటుండనేది పెద్ద ప్రత్యు. మనదేశంలో సైతం వట్టాలు,

The image is a composite of two parts. On the left, there is a detailed, high-magnification view of a COVID-19 virus particle, showing its characteristic spike proteins and internal structure. On the right, there is a solid blue background with white text in Telugu. The text discusses the Omicron variant, its spread, and the challenges it poses to vaccination and public health measures.

కరణికూరు తోసుకొని చౌరబడతారు. బస్సులు, రెట్లు, సినిమాల వద్ద ఒకరి మీద ఒకరు ఎవ్వుకూరు. రుహాళ్ళతో సీట్లు పెడతారు. ముసలివాళ్ళు, అంగికిలురు అగచాట్లలో పడాల్చియే. 80వ దశాభ్యం చివర్లో ముంబయి లోకర్ లైన్ వద్ద, కోల్కతా సిటీ బుసుల వద్ద క్రూలో నిలబడేవారు. ముందు వాహనం అందనివార తర్వాతి వాహనంలే ఎక్షిప్పారు. 90వ దశకంలో ప్రజలో సేవాసంస్థల వద్ద జూలు క్రూ కల్పించారు. సిగ్రెస్ లేకుంటే ప్రాఫిక్ లేకున్నా రోడ్ డాఫోరు కాదు. పిల్లలు చూస్తే అక్రమశిక్షణ నేర్చుకుంచారని భయం. స్టోడించెవియన్ దేశాల్లో క్రమశిక్షణ ఉట్లంఘన కనిపించదు ప్రఖ్యాతికచ్చుగా మేధోనియంత్రణలో సమయాన్ని సదువుగావరచబడం సమయాన్ని నిర్వహించి (త్రిం మేనేజ్మెంట్). మన కార్బూచరణల్లో సమయాన్ని సమర్పించంగా ప్రభావంతంగా, అధిక ఉత్సాహదక్తను పెంచే విధంగా వినియోగించాలి. భద్యతాయుత క్రమశిక్షణలో నిర్ద్యాలు తీసుకొని విజయాలు సాధించాలి. పొదుపు నిరాదంబరత ఆర్కిక క్రమశిక్షణలో భాగం. బుబారా పనికిరాదు. కమ్యూనిస్టులు వీటికి పెట్టిందిపేరు. ప్రభుత్వ లుఱుల్లో సామ్య ప్రజలది. అవినీతి, అక్రమాలు, ఆర్థిక కుంఠికోణాల్లో ఆవిరియ్యేది ప్రజాధనమే. ప్రజాక్షేపం, సహచరుల భద్రత, సుస్థిత మనుషణ కోసం ఉన్న క్రమశిక్షణలో సమాచారం దాచి ప్రాణాలు చీగొఱ్ఱుకున్నావార పరిత్రణలో కొక్కలు. వద్దమాన వల్లికరణలో భధిష్టు ప్రమాణంలో పడింది నియంత్రణ ధోరణులతో దేశాన్ని నాశనం చేస్తున్నారు. మతాలయాల్లో క్రమశిక్షణ భక్తులకే... హృజారులకు, మతాధిపతులకు, అధికారులకు కాదు. నేటి సమాజ వినాశక దూర్భాగ్య బాయిలు, అమ్ములు కా క్రమశిక్షణాహాత్ము ఉత్సత్తులే. ఏ మతంలోనేని కుటుంబ క్రమశిక్షణ పురుషులకు అనుకూలంగా ఉంటుంది. మగాడు ఏం చేసిని తప్పుకాదు. మానసవ్యం, సమాజ శ్రేయస్సు లక్ష్మీలుగా ఉన్నప్పే క్రమశిక్షణ ప్రగతి దాయకం. బిలపంతుల అధివచ్చాన్ని బిలహీనులపై రుచ్ఛిగా, బిలపంతుల బిలహీనులను శిక్షించే విధంగా క్రమశిక్షణ ఉండరాదు. సకారాత్మక క్రమశిక్షణలో అందరూ మంచి వారే అన్న అవగాహనలో ప్రవర్తిస్తారు. ఫాసిబాన్ని ఎదిరించటానికి సమన్వాజ సాధనకు సమాజ నీర్మాతులు క్రమశిక్షణలో ప్రాణాలు వదిలారు. ఇప్పడు ప్రఖ్యాతాన్ని, రాజ్యాంగ రఘ్యాలకు, ప్రాణాలు నిలుపుకోటానికి క్రమశిక్షణ అతపుసరపైంది. ప్రగతిశీలులు లేకిక, ప్రాణాస్వామ్య క్రమశిక్షణ పాటించాలి. విజులు ప్రజలకు పోరాటానం నేర్చుంటేదు. అన్యాయంపై నేర్తుని భింబ క్రమశిక్షణ వద్దుల అక్రమాన్ని విశేషంచి ప్రత్యుంచే విదురసీతి కావాలి. మన బిలానికి క్రమశిక్షణ కావాలి నేటి ప్రభుత్వాలు క్రమశిక్షణలేమితో ప్రజాస్వామ్యాన్ని రాజ్యాంగాన్ని నాశనం చేశాయి ప్రత్యుమ్మాయ ప్రభుత్వాలు మార్చి, ఎంగెల్లు, లెనిల్ల సుండి పాటాలు నేర్చుకొని, తప్ప క్రమశిక్షణను మరింత మెరుగుపురుచుకోవాలి.

ఎం.కోటేశ్వరరావు

మొక్కలోనులను దిగుపుతి చేసుకోవాలన్న కేంద్ర ప్రభుత్వ నిర్ణయంతో పొరులు అప్రమ వాణిజ్య పరిశులను అనుసరిస్తున్న కారణంగా రైతులకు ఒక కల్పించాలని కోరుతా తెలంగాణ బైకోల్ఫోర్మ్ దాఖలైన పిటిషన్స్‌లో ఏకపండి రైతులు తమసు కూడా ప్రతిపాదులూ చేర్పుకోవాలని దశక్కస్తు పుటున్నారు. మొక్కలోనులను దిగుపుతి చేసుకున్న సంస్థల వాటిన లుక్క ఉత్సవం ఉత్సవం తమసు తమసు ప్రతిపాదులూ చేర్పుకోవాలని దశక్కస్తు పుటున్నారు. మొక్కలోనులను దిగుపుతి చేసుకున్న సంస్థల వాటిన నూతన లుక్క ఉత్సవం ఉత్సవం తమసు తమసు చేసేందుకు మాత్రమే వినియోగించాలనే ప్రతిపాది. దిగుపుతి చేసుకున్న మొక్కలోనులను వేయంచి పేలాలుగా చూరు చేస్తే అది కొత్త ఉత్సవికా దాడిని న్యాయమార్పులు పేర్కొన్నారు. దిగుపుతి చేసుకున్నాలిని తిరిగి వేరే సంఘలలో నింపి అమృతే కదరదని అటవంట పు కేంద్రం ఏ విధంగా అనుమతించిని కేంద్ర ప్రభుత్వ అని సైంట్ లిసిసిటర్ జనరల్సు కోర్టు ప్రశ్నించింది. దిగుపుతి చేసుకున్న మొక్కలోనుల రణంగా తమకు రావాల్సిన ధరలు పడిపోయాయాని రైతులు వాడించారు. వాపై కేంద్రం సమాధానం చేప్పాలని అభేదించిన కోర్టు కేసును వాయిదా ఉండి. నితీవ్ కుమార్ నాయకత్వంలోని బట్క్ జనతా దళ(జిదియు)- ఇప్పి-వెంజిపి, ఇతర చిన్న పార్టీల సంకీర్ణ కూడా మి లిబిలీ తాము ప్రాపోతున్నానని, రక్షణ కల్పించాలని కోరుతా అక్కడ మొక్కలోను రైతులు ఉన్నాయి అనేందుకు సంకులించాడని.

క్రైస్తవ అదుకోండి

100

కేంద్ర ప్రభుత్వం, విధిధ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఎన్ని కబుర్లు చెప్పినా, ఉప్పిపన ముఖ్యమైన అంశమే అన్నది స్పష్టం. పైనాలో 120 లిలియన్ హెక్టార్ భూమిపై

ముక్కెజీన్ దిగువుతులతో తీరని నష్టం

ప్రకటించిన మొక్కలోను కనిసిన మద్దతు ధర కీపాలుకు 90 పొయిలు పెంచిన తరువాత 2020-21 సంవత్సరానికి రు.1,850గా ఉంది. అయితే కేంద్ర ప్రభుత్వం దిగువుతి నిర్ణయాన్ని ప్రకటించక ముహై నుక్కలోను రైతులు తీవ్రంగా నష్టపోయారు. క్రొపాలుకు 900 సుంచి 1200 పొయిలు వరకు హాత్తెలు రైతులు పొందాలని అనేక రాప్రోల వార్తలు ప్రచురించాయి. కేంద్రప్రభుత్వం ఐదు లక్షల ఉన్నటలును విధిగా దిగువుతి నుక్కలోని తీసుకున్న నిర్ణయం వర్తమాన తరువాతలో ఎలాంటి ప్రభావం ఉపాపులందో చూడాలి ఉంది. లాక్ష్మణ్ సమయంలో కోళ్ళ డాట తయారి రులు తక్కువ ధరలకు పెద్ద మొత్తంలో మొక్కలోనులు కొనుగోలు చేశారు. ఆ ముఖ్యమంతో గుడ్ల, కోడీ మాంస వినియోగం కూడా తగ్గిన విషయం తెలిసిందే. మొక్క జోన్సు విషయానికి వస్తే ఆసియా ఫాండంలో అంతకు ముందు ఉడు సంవత్సరాల పాటు దిమాండ్ తగి 2019లో మార్కెట్ పెరిగింది. చైనా 4 మిలియన్ ఉన్నటలో అగ్రసానంలో ఉండగా ఇండస్ట్రీపియా 33, భారత్ 33 మిలియన్ ఉన్నటలో వినియోగంలో ఉండు మూడు స్థానాల్లో ఉన్నాయి. ఉండువలన చైనా వినియోగం, సాగులో, కొపుగోలు విధానాల్లో వచ్చే హర్షులు పంచాచ్చి ప్రభావితం చేస్తున్నాయి. తలసరి వినియోగంలో దశిణి కొరియా 23 కిలోలతో ప్రథమ స్థానంలో ఉండగా చైనా 188, వియత్నాం 159 కిలోలతో తరువాతి స్థానాల్లో ఉన్నాయి. ఉత్సత్తి విషయంలో 2019లో యాలో గిరిష్ట స్థాయిలో 379 మి.టన్లు ఉత్సత్తి కాగా ఒక్క చైనా పంచాచ్చి బట్టాటు 270 మి.ట, ఇండస్ట్రీపియా 33, భారత్ 29 మి.టన్లులు ఉంది. నన్డెశంలో వినియోగం కంటే ఉత్సత్తి ఎవ్వుకు కాపటంతో కొంత ఎగువుతి ఉన్నాము. ఇదే సమయంలో ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్కరిని నిబంధనల కారణంగా ఉపాపులు కూడా చేసుకోవాలి వస్తోంది. చైనా వినియోగం ఎక్కువ, దానికి సంస్కరిని ప్రపంచ నొప్పిలో వాణిజ్య వార్తలు విధివులు అనుభూతాలా నొప్పిలో వేసుకొనుటకు ఇస్తున్నాము.

